

Bankový dohľad ECB: Priority jednotného mechanizmu dohľadu na rok 2018

Priority dohľadu predstavujú kľúčové oblasti dohľadu na rok 2018. Boli stanovené na základe hlavných problematických oblastí dohliadaných bánk, pričom berú do úvahy príslušný vývoj hospodárskeho, regulačného a dohľadového prostredia.

Zdroje rizík v bankovom sektore boli určené v spolupráci s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi na základe informácií od spoločných dohliadacích tímov, makroprudenciálnych a mikroprudenciálnych analýz ECB a publikovaných správ medzinárodných orgánov. Hlavnými rizikovými faktormi v bankovom sektore sú: prostredie dlhodobo nízkych úrokových mier, vysoký objem problémových úverov, geopolitické neistoty, štrukturálne výzvy v hospodárstve eurozóny (vrátane rozpočtových nerovnováh a obáv spojených s únosnosťou dlhu), rastové vyhliadky rozvíjajúcich sa trhov ekonomík, reakcie bánk na nové regulačné iniciatívy, vývoj na trhu s rezidenčnými a komerčnými nehnuteľnosťami, preceňovanie rizík na finančných trhoch, počítačová trestná činnosť a poruchy fungovania informačných systémov, prípady porušovania pravidiel, konkurencia zo strany nebankových subjektov, možnosť zlyhania centrálnej zmluvnej strany a nepružnosť podnikateľského prostredia.

V snahe umožniť bankám účinné riešenie týchto rizík bankový dohľad ECB prehodnotil svoje priority dohľadu. Na základe uvedených rizík zostávajú naďalej prioritnými hlavné oblasti stanovené na rok 2017, hoci s istými úpravami. V roku 2018 sa bude bankový dohľad sústrediť na štyri prioritné oblasti:

1. obchodné modely a faktory ziskovosti,
2. kreditné riziko,
3. riadenie rizík,
4. činnosti v rámci komplexného hodnotenia rizík.

V rámci každej prioritnej oblasti sa uskutoční viacero dohľadových iniciatív, pričom ich plná realizácia si môže vyžadovať viac než rok.

- ✓ Analýza ziskovosti bánk
- ✓ Citlivostná analýza IRRBB

Činnosti dohľadu v roku 2018

- Následné kroky po citlivostnej analýze IRRBB

Obchodný model

Obchodné modely a faktory ziskovosti bánk zostávajú jednou z priorit bankového dohľadu ECB i v roku 2018. Dohľad sa pritom bude sústrediť na vývoj ziskovosti bánk v súčasnom úrokovom prostredí a hodnotenie dôsledkov úrokového rizika na banky. Bankový dohľad ECB v tejto súvislosti zohľadní výsledky nedávnej horizontálnej analýzy faktorov ziskovosti bánk. Na základe výsledkov analýzy

citlivosti zameranej na úrokové riziko v bankovom portfóliu (IRRBB) sa tiež budú môcť pracovníci dohľadu zamerať na vplyv potenciálnych zmien hladiny úrokových mier na banky.

Kreditné riziko

- ✓ Vydanie všeobecných zásad k problémovým úverom

Činnosti dohľadu v roku 2018

- Hodnotenie stratégií bánk v oblasti problémových úverov
- Hodnotenie včasnosti tvorby opravných položiek a odpisov problémových úverov

Problémové úvery

Kreditné riziko zostáva jednou z dôležitých priorít dohľadu i v roku 2018. Objem problémových úverov je vo veľkom počte inštitúcií stále vysoký, čo sa môže v konečnom dôsledku nepriaznivo prejavovať na poskytovaní bankových úverov hospodárskym subjektom. Vysoká hladina problémových úverov má negatívny vplyv na kapitál a financovanie, znižuje mieru ziskovosti a tým zároveň obmedzuje ponuku úverov domácnostiam a podnikom. Riešenie otázky problémových úverov je preto dôležité pre životaschopnosť samotných bánk i z makroekonomického hľadiska. V nadväznosti na zverejnenie všeobecných zásad týkajúcich sa problémových úverov sa preto v rámci dohľadového dialógu s bankami bude naďalej venovať zvýšená pozornosť stratégiám riešenia tejto problematiky a včasnejšej tvorbe opravných položiek a odpisovaniu problémových úverov. Pracovná skupina poverená riešením problémových úverov bude okrem toho naďalej podporovať spoločné dohľadacie tímy v ďalších krokoch a v ich dohľadovom dialógu v otázke problémových expozícií bánk.

- ✓ Hodnotenie koncentrácie expozícií prostredníctvom dohľadu na mieste a na diaľku

Činnosti dohľadu v roku 2018

- Hodnotenie expozícií v oblasti nehnuteľností
- Analýza postupov riadenia a oceňovania kolaterálu

Koncentrácie expozícií a riadenie a oceňovanie kolaterálu

Koncentrácia bankových expozícií v určitých triedach aktív si i naďalej vyžaduje pozornosť dohľadu. V tomto smere sa predpokladá, že systém dohľadu spájajúci prvky dohľadu na diaľku a na mieste, ktorý bol úspešne zavedený v rámci financovania lodnej dopravy, sa postupom času začne používať aj v prípade ďalších tried aktív, ako sú napr. nehnuteľnosti. Orgány dohľadu okrem toho svoju pozornosť zamerajú aj na postupy bánk v oblasti riadenia a oceňovania kolaterálu.

Riadenie rizík

Táto prioritná oblasť v sebe spája prvky, ktoré hrajú nepretržitú úlohu v riadení rizík v bankách. V rámci bežného dohľadu bude prebiehať množstvo činností vrátane monitorovania komplexných finančných nástrojov, ako sú aktíva druhej a tretej úrovne. Osobitná pozornosť sa bude venovať nasledujúcim iniciatívam:

- ✓ Vydanie prvej verzie všeobecných zásad TRIM

Činnosti dohľadu v roku 2018

- Analýza a dialóg s bankami
- Verejná konzultácia o návrhu všeobecných zásad ECB týkajúcich sa interných modelov

Cielené hodnotenie interných modelov (targeted review of internal models – TRIM)

Hlavným cieľom projektu TRIM v rokoch 2018 a 2019 bude zvýšiť dôveryhodnosť a potvrdiť primeranosť schválených interných modelov bánk na účely prvého piliera. Všeobecné zásady projektu TRIM, ktorých prvá verzia bola vydaná v roku 2017, špecifikujú spôsob, akým SSM mieni zaviesť najrelevantnejšie regulačné požiadavky týkajúce sa interných modelov, a zároveň vytvárajú základy na realizáciu projektu. Činnosť dohľadu v roku 2018 bude úzko nadväzovať na výsledky dosiahnuté v roku 2017. To znamená, že v bankách budú pokračovať previerky na mieste zamerané na kreditné a trhové riziko a kreditné riziko zmluvnej strany. Na základe výsledkov previerok na mieste bude ECB pokračovať v horizontálnej analýze, ktorá sa bude brať do úvahy pri určovaní ďalších krokov dohľadu i pri revízii všeobecných zásad. Výsledok revízie – všeobecné zásady ECB týkajúce sa interných modelov – bude predmetom verejnej konzultácie. Konzultácia bude prebiehať postupne v závislosti od vydávania jednotlivých častí všeobecných zásad.

- ✓ Vydanie návrhu všeobecných zásad ICAAP a ILAAP

Činnosti dohľadu v roku 2018

- Zdokonalenie ICAAP a ILAAP bánk
- Verejná konzultácia revidovaného znenia zásad

Interný proces hodnotenia kapitálovej primeranosti a interný proces hodnotenia likvidity

Interný proces hodnotenia kapitálovej primeranosti (ICAAP) a interný proces hodnotenia likvidity (ILAAP) majú pre inštitúcie zásadný význam pri riadení primeranosti kapitálu a likvidity. ECB v rámci svojej snahy o zdokonalenie procesov ICAAP a ILAAP v inštitúciách postupuje podľa viacročného plánu. Bankový dohľad ECB na základe intenzívneho dialógu s bankami v súvislosti s návrhom všeobecných zásad vydaným v roku 2017 i po zohľadnení ďalších informácií všeobecné zásady dohľadu k ICAAP a ILAAP upresnil a rozšíril, pričom s ich finalizáciou počíta v roku 2018, po skončení verejnej konzultácie naplánovanej na začiatok roka. Okrem toho sa zameria aj na zvyšovanie transparentnosti v súvislosti so zastúpením jednotlivých rizík v požiadavkách druhého piliera.

- ✓ Analýza pripravenosti bánk na IFRS9

Činnosti dohľadu v roku 2018

- Následné monitorovanie stavu zavádzania IFRS9 v bankách
- Sledovanie pripravenosti bánk na ďalšie zmeny regulačného rámca

Pripravenosť na štandard IFRS 9 a ďalšie zmeny regulačného rámca

Vzhľadom na viacero zmien regulačného rámca, ktoré sa bánk dotýkajú, sa bude bankový dohľad ECB v roku 2018 naďalej zaoberať hodnotením ich pripravenosti na príslušné zmeny a stavu ich zavádzania. Jednou z dôležitých zmien je zavedenie štandardu IFRS 9, pri ktorom predbežné výsledky tematického hodnotenia poukazujú na určité rezervy bánk v ich prípravách i samotnej implementácii. Spoločné dohľadacie tímy budú stav implementácie naďalej pozorovať a v spolupráci s bankami budú vykonávať potrebné kroky. Medzi ďalšie zmeny v oblasti regulácie, pri ktorých sa bude sledovať pripravenosť bánk, patrí pomer čistého stabilného financovania (net stable funding ratio – NSFR), ukazovateľ finančnej páky a minimálne požiadavky na vlastné zdroje a akceptovateľné záväzky (minimum requirements for own funds and eligible liabilities – MREL).

Komplexné hodnotenie rizík

Súčasťou plánu činností dohľadu na rok 2018 v rámci komplexného hodnotenia rizík sú záťažové testy, ako aj prebiehajúce prípravy na Brexit.

- ✓ Stanovenie postupov v súvislosti s Brexitom

Činnosti dohľadu v roku 2018

- Prieběžný dialóg s bankami o ich prípravenosti na Brexit

Prípravy na Brexit

Brexit bude jednou z hlavných priorít dohľadu aj v roku 2018. Pozornosť dohľadu sa pritom presunie z prípravných prác na realizáciu stanovených strategických postupov. ECB bude spolu s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi pokračovať v hodnotení plánov bánk, ktoré majú záujem o premiestnenie svojej podnikateľskej činnosti zo Spojeného kráľovstva do eurozóny, vrátane spracovania žiadostí o poskytnutie bankovej licencie. Osobitnú pozornosť bude venovať dodržiavaniu dohodnutých postupov, najmä v snahe zabrániť zakladaniu prázdnych schránkových inštitúcií v krajinách SSM. Vystúpenie Spojeného kráľovstva z Európskej únie sa dotýka i celého radu významných inštitúcií so sídlom v eurozóne. Spoločné dohľadacie tímy budú s týmito významnými inštitúciami naďalej aktívne komunikovať a pozorne sledovať ďalší vývoj a realizáciu ich núdzových plánov.

Činnosti dohľadu v roku 2018

- Celounijný záťažový test EBA a záťažový test ECB

Záťažové testovanie

V roku 2018 sa uskutoční nasledujúca séria záťažových testov významných inštitúcií. Pôjde o dve navzájom sa dopĺňajúce hodnotenia: vzorka veľkých významných inštitúcií sa podrobí celounijnému záťažovému testu koordinovanému Európskym orgánom pre bankovníctvo; ostatné významné inštitúcie záťažovému testu podrobí ECB. Výsledky záťažových testov budú použité v procese preskúmania a hodnotenia orgánmi dohľadu (Supervisory Review and Evaluation Process – SREP). Testy zároveň pomôžu bankám rozšíriť vlastné kapacity záťažového testovania a riadenia rizík a umožnia kvantitatívne hodnotenie rizikových profilov bánk v rôznych rizikových kategóriách.

Uvedený zoznam rizík a priorít dohľadu nie je vyčerpávajúci. V tomto dokumente nie sú jednoznačne zdôraznené rôzne priebežné činnosti, napríklad činnosti týkajúce sa rizík súvisiacich s informačnými systémami a počítačovou trestnou činnosťou. Vzhľadom na špecifické rizikové profily úverových inštitúcií sa navyše postup dohľadu na úrovni jednotlivých bánk môže líšiť. Uvedené priority dohľadu sú však dôležitým nástrojom, ktorý umožňuje koordinovať opatrenia dohľadu v jednotlivých bankách primerane harmonizovaným, úmerným a efektívnym spôsobom, a tým prispieva k zabezpečeniu rovnakých podmienok a účinnejšiemu dohľadu.